

VẬN DỤNG, PHÁT TRIỂN SÁNG TẠO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ BÁO CHÍ CÁCH MẠNG TRONG ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG, TIÊU CỤC

Qua hơn nửa thế kỷ hoạt động sáng tạo, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại một di sản to lớn và phong phú, trong đó thể hiện sinh động những quan điểm, tư tưởng của Người về cách mạng, về thời đại, về nhân dân, về kinh tế, chính trị, văn hóa và các lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có tư tưởng về báo chí cách mạng.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng

Tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng Việt Nam là một thành tố cấu thành tư tưởng Hồ Chí Minh. Đó là tư tưởng, lý luận và kinh nghiệm thực tiễn rất phong phú, sâu sắc và toàn diện, độc đáo và sáng tạo về báo chí và hoạt động báo chí.

Một cách khái quát, tư tưởng của Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng là những quan điểm về *vị trí, vai trò, chức năng và nhiệm vụ* của báo chí; về các tính chất cơ bản của báo chí như *tính chính trị, tính tư tưởng, tính chiến đấu, tính đảng, tính nhân dân (hay tính quần chúng), tính chân thật và tính khoa học*; về *nghĩa vụ và trách nhiệm* của người làm báo; về *đạo đức báo chí và phong cách làm báo, viết báo...*

Trong công cuộc xây dựng đất nước và công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay, tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí đã được Đảng, Nhà nước và những người làm báo cách mạng Việt Nam vận dụng, phát triển một cách sáng tạo.

2. Vận dụng, phát triển tính chính trị, tính tư tưởng, tính chiến đấu, tính đảng của nền báo chí cách mạng Việt Nam

-Xác định báo chí là công cụ sắc bén trong công tác tư tưởng của Đảng

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn coi trọng hoạt động báo chí, coi báo chí, truyền thông là “*công cụ sắc bén trong công tác tư tưởng của Đảng*”, là “*lực lượng xung kích trên mặt trận công tác tư tưởng văn hoá*”. Trong suốt quá trình đấu tranh, xây dựng và trưởng thành, Đảng và Nhà nước Việt Nam luôn coi trọng việc phát triển báo chí với tư cách là vũ khí tư tưởng sắc bén của Đảng.

Trong thời kỳ đổi mới đất nước do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo. Đảng xác định: báo chí vừa là tiếng nói của Đảng, của Nhà nước, của các đoàn thể, vừa là diễn đàn của nhân dân, báo chí là cầu nối giữa Đảng với nhân dân, kết nối Nhà nước với quần chúng.

Việc nghiên cứu, vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng, tư duy của Đảng về vai trò, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của báo chí trong đời sống chính trị – xã hội được thể hiện trong nhiều văn kiện của Đảng như: *Báo cáo chính trị* tại Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI (tháng 12/1986), *Luật báo chí* (năm 1990), *Văn kiện* Đại hội VII (tháng 6/1991); Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ của Đảng (tháng 1/1994); *Chỉ thị 08/CT-TW* ngày 31/3/1993 của Ban Bí thư; *Văn kiện* đại hội VII, *Chỉ thị 22-CT/TW* của BCT (ngày 17/10/1997), *Nghị quyết* Hội nghị TW lần thứ 5 (khoá VIII), *Nghị quyết* các kỳ Đại hội Đảng toàn quốc... đã trở thành động lực cho các cơ quan báo chí và những người làm báo vượt qua nhiều thách thức; trên cơ sở đó có bước phát triển mạnh mẽ; đồng thời làm cho xã hội nhận thức đúng, đầy đủ hơn về vai trò, nhiệm vụ, chức năng của báo chí cách mạng.

Về trách nhiệm của báo chí, truyền thông trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, Điều 75 Luật Phòng, chống tham

những (năm 2018) đã quy định rõ: “1. Cơ quan báo chí, nhà báo có trách nhiệm đấu tranh chống tham nhũng, đưa tin về hoạt động phòng, chống tham nhũng và vụ việc tham nhũng”; “2. Cơ quan báo chí, nhà báo có quyền yêu cầu cơ quan, tổ chức, đơn vị, cá nhân có thẩm quyền cung cấp thông tin liên quan đến hành vi tham nhũng. Cơ quan, tổ chức, đơn vị, cá nhân được yêu cầu có trách nhiệm cung cấp thông tin theo quy định của pháp luật về báo chí và quy định khác của pháp luật có liên quan”; “3. Cơ quan báo chí, nhà báo có trách nhiệm phản ánh khách quan, trung thực và chấp hành các quy định khác của pháp luật về báo chí, quy tắc đạo đức nghề nghiệp khi đưa tin về hoạt động phòng, chống tham nhũng và vụ việc tham nhũng”.

Trong nửa đầu của năm 2022, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã ban hành gần 30 văn bản về xây dựng Đảng, hệ thống chính trị và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Đặc biệt là, việc ban hành Quy định số 69-QĐ/TW, ngày 6/7/2022 của Bộ Chính trị về kỷ luật tổ chức đảng, đảng viên vi phạm và Hướng dẫn số 25-HD/TW, ngày 1/8/2022 của Ban Chỉ đạo hướng dẫn một số nội dung về công tác phòng, chống tiêu cực, “đã hình thành cơ chế đấu tranh ngăn chặn, phòng ngừa, phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực ngày càng đồng bộ, thống nhất, chặt chẽ” [1].

Thực hiện lời dạy của Bác: “Cán bộ báo chí cũng là chiến sỹ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ”, những năm vừa qua, công tác tham gia đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của hệ thống báo chí, truyền thông đã có những chuyển biến theo hướng ngày càng tích cực hơn trên tất cả các loại hình báo chí. Các cơ quan báo chí đã dành nhiều thời lượng chương trình, tăng cường số lượng các bài viết; ứng dụng các công nghệ và kỹ thuật, thiết bị mới trên nền tảng số để làm tăng hiệu quả tác động bằng âm thanh, hình ảnh và khả năng tương tác với độc giả, góp phần nâng cao chất lượng của công tác thông tin, tuyên truyền về nội chính, phòng chống tham nhũng và cải cách tư pháp.

Với việc mở ra nhiều chuyên đề, chuyên mục để đăng tải, phát sóng hàng nghìn tin, bài về chủ đề phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, hệ thống báo chí truyền thông đã góp phần tuyên truyền quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống tham nhũng; xây dựng văn hóa không tham nhũng, không tiêu cực trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đặc biệt là đối với đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý.

Báo chí, truyền thông đã tích cực thông tin, tuyên truyền việc hoàn thiện thể chế phòng ngừa tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, nhất là cơ chế kiểm soát quyền lực trong các lĩnh vực để phát sinh tham nhũng, tiêu cực; về trách nhiệm người đứng đầu; về trách nhiệm giải trình, bảo đảm dân chủ, công khai, minh bạch, qua đó góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ở nước ta hiện nay.

Việc phối hợp thông tin, tuyên truyền giữa hệ thống báo chí, truyền thông với các cơ quan chức năng trong lĩnh vực đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực cũng ngày càng chặt chẽ, bài bản và đem lại hiệu quả rất đáng ghi nhận. Theo số liệu tại Hội nghị Sơ kết 5 năm (2016-2021) việc thực hiện Quy chế, Chương trình phối hợp giữa Ban Nội chính Trung ương với các cơ quan truyền thông Trung ương về nội chính và phòng, chống tham nhũng, trong thời gian này, báo Nhân Dân đã đăng gần 500 tin, bài, ảnh viết về lĩnh vực nội chính, phòng, chống tham nhũng và cải cách tư pháp, trong đó có khoảng 100 bài phản ánh các vụ việc có liên quan đến phòng, chống tham nhũng. Thông tấn xã Việt Nam đã sản xuất, đăng phát trên 20.000 tin, bài, hơn 5.000 ảnh, gần 800 tin, phóng sự truyền hình và nhiều hình ảnh, đồ họa về lĩnh vực nội chính, phòng, chống tham nhũng và cải cách tư pháp. Đài Truyền hình Việt Nam đã có hàng nghìn tin, bài, phóng sự, hình ảnh... phát trong các bản tin và các chuyên mục trong khung “giờ vàng”. Năm 2019-2020, Đài Truyền hình Việt Nam đã sản xuất và phát sóng bộ phim truyền hình dài tập

“Sinh tử”, khắc họa cuộc chiến chống tham nhũng của một bí thư tỉnh ủy cùng những người cộng sự của ông, trong đó nổi bật lên vai trò của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh. Bộ phim nêu lên khao khát làm trong sạch bộ máy lãnh đạo địa phương; tính thượng tôn pháp luật và sự âm áp của tình người...Đài Tiếng nói Việt Nam đã thực hiện gần 2.000 chương trình chuyên đề, phát sóng gần 3.000 bài bình luận, phóng sự, điều tra và hơn 5.000 tin, bài trên các kênh phát thanh, truyền hình VOV1, VOV2, VTC1, VTC News,... về công tác nội chính, phòng, chống tham nhũng và cải cách tư pháp.

Theo thống kê, “trong 6 tháng đầu năm 2022, đã có hơn 5.000 tin, bài nói về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, gần bằng số tin bài của cả năm 2021” [2].

Như vậy, có thể khẳng định rằng: việc vận dụng, phát triển *tính chính trị, tính tư tưởng, tính chiến đấu, tính đảng* của nền báo chí cách mạng Việt Nam theo tư tưởng Hồ Chí Minh đã tạo điều kiện lý luận và thực tiễn, giúp cho hệ thống báo chí, truyền thông nước ta ngày càng có những bước đi mạnh mẽ trong việc tham gia vào cuộc đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực; góp phần tạo ra sự chuyển biến tích cực về nhận thức và hành động của các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với công tác này, qua đó củng cố lòng tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng; góp phần xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” đúng như nhận xét của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: “*Công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được tăng cường và có nhiều đổi mới; sự giám sát của các cơ quan dân cử; vai trò của Mặt trận Tổ quốc, của nhân dân và báo chí, truyền thông trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được phát huy tốt hơn*” (...) “*Các cơ quan thông tấn, báo chí đã tích cực vào cuộc, đồng hành cùng Đảng, Nhà nước và các cơ quan chức năng trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; vừa tuyên truyền, vừa tích cực đấu tranh, phát hiện tham nhũng, tiêu*

cực, vừa tích cực đấu tranh phản bác những luận điệu xuyên tạc của các thế lực xấu, thù địch về công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực” [3].

-Quản lý báo chí bằng luật pháp

Trong bối cảnh hiện nay, pháp luật là phương tiện hàng đầu trong việc quản lý xã hội nói chung, quản lý báo chí nói riêng. Hoạt động báo chí cũng như công tác quản lý Nhà nước đối với báo chí trước hết phải được đặt trên cơ sở một hệ thống pháp luật.

Đến nay, hệ thống các văn bản pháp luật, chính sách, chế độ đối với báo chí ở nước ta đã khá hoàn chỉnh. Đồng thời với việc động viên, phát huy những yếu tố tích cực trong hoạt động báo chí, nhà nước đã tăng cường việc giám sát, kiểm tra, xử lý. Những năm qua, các cơ quan quản lý báo chí nước ta đã thường xuyên kiểm tra giám sát các cơ quan báo chí.

Các hoạt động luật pháp, hành pháp, tư pháp của Nhà nước về báo chí luôn được bổ sung, hoàn thiện phù hợp với yêu cầu đổi mới đất nước. *Luật Báo chí, Luật an ninh mạng* và các văn bản dưới luật đã xác lập hành lang pháp luật về báo chí đã đặt cơ sở pháp lý cho hoạt động báo chí ở nước ta.

Sự quản lý của Nhà nước còn thể hiện trong công tác quy hoạch hệ thống báo chí. Việc quy hoạch hợp lý hệ thống báo chí trong thời gian vừa qua đã giúp cho hệ thống báo chí, truyền thông nước ta phát huy tối đa khả năng của mình để phục vụ nhân dân, phục vụ đất nước và tham gia đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực.

Có thể khẳng định rằng: việc nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác lãnh đạo, quản lý để phát triển báo chí – truyền thông Việt Nam những năm qua đã giúp cho nền báo chí cách mạng Việt Nam có những đóng góp tích cực, luôn đồng hành cùng nhân dân, đất nước. Trong 6 tháng đầu năm 2022, Quốc hội đã thông qua 6 dự án luật; Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành 44 nghị định, 15 quyết định; các bộ, ngành ban

hành 216 thông tư, thông tư liên tịch hướng dẫn thực hiện các quy định của pháp luật về quản lý kinh tế – xã hội, “kịp thời thể chế hóa các đường lối, chủ trương của Đảng, góp phần phòng ngừa tham nhũng, tiêu cực” [4].

Thực tiễn những năm vừa qua cũng cho thấy: bên cạnh những thành tựu to lớn không thể phủ nhận, trong công tác tham gia đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, hệ thống báo chí, truyền thông Việt Nam vẫn còn những hạn chế, nhược điểm, thiếu sót... Điều đó cho thấy sự cần thiết vai trò của Nhà nước trong việc quản lý hệ thống báo chí, truyền thông bằng luật pháp. Đồng thời với điều đó là việc hoạch định những chiến lược, chính sách để phát triển hệ thống báo chí – truyền thông ngày càng mạnh mẽ, hiệu quả hơn trong sự nghiệp đổi mới.

Như vậy, có thể khẳng định rằng: *việc Nhà nước quản lý bằng pháp luật đã trở thành yếu tố quan trọng quyết định sự thành bại của hoạt động báo chí.*

3. Một số đề xuất để báo chí tăng cường năng lực phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong bối cảnh hiện nay

Để phát triển một nền báo chí phục vụ công cuộc đổi mới trong giai đoạn công nghiệp hoá, hiện đại hoá theo định hướng xã hội chủ nghĩa; đồng thời tạo điều kiện cho báo chí có thể tích cực tham gia chống tham nhũng, tiêu cực một cách hiệu quả hơn nữa trong thời gian tới, bên cạnh việc bổ sung, sửa đổi, hoàn thiện hệ thống pháp luật, chế độ, chính sách về báo chí và quy hoạch hệ thống báo chí cả nước, cần quán triệt một số quan điểm có tính nguyên tắc sau đây:

Trước hết là tăng cường sự lãnh đạo, quản lý của Đảng và Nhà nước đối với hoạt động báo chí – truyền thông. Việc tăng cường sự lãnh đạo, quản lý của Đảng và Nhà nước nhằm phát triển toàn diện báo chí mà trọng tâm là nâng cao chất lượng tư tưởng, chính trị, văn hoá, khoa học của các tác phẩm báo chí; đặc biệt quan tâm đến chất lượng và hiệu quả; hướng nội dung thông tin vào nhiệm vụ trung tâm

là phục vụ sự nghiệp bảo vệ độc lập dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Cũng với việc tăng cường sự lãnh đạo, quản lý của Đảng và Nhà nước, các cơ quan báo chí phải giúp cho những người làm báo tự giác chấp hành các quy định về nghề nghiệp, nêu cao ý thức chính trị, đạo đức của người làm báo trong việc thực hiện đường lối thông tin; chống hiện tượng lợi dụng báo chí để thực hiện ý đồ cá nhân.

Các cơ quan quản lý nhà nước về báo chí phải thường xuyên nhắc nhở các cơ quan báo chí và người làm báo tăng cường học tập, nâng cao bản lĩnh chính trị; nắm vững đường lối, quan điểm của Đảng, của Nhà nước và chủ động, mạnh mẽ đấu tranh phản bác với các luận điệu phản động, lòe bịp; vạch trần âm mưu, thủ đoạn chống phá đất nước.

Để giúp cho cơ quan báo chí và người làm báo tiếp tục nâng cao năng lực, hiệu quả trong việc tham gia đấu tranh phòng, chống tham, nhũng, tiêu cực, các cơ quan chuyên trách công tác này từ Trung ương đến các địa phương cần duy trì mối liên hệ chặt chẽ với cơ quan báo chí và người làm báo; kịp thời cung cấp thông tin; thẩm định thông tin mà báo chí phản ánh; động viên, khuyến khích, bảo vệ những nhà báo tích cực, dũng cảm trong việc phơi bày những sự kiện, hiện tượng khuất tất; những đối tượng liên quan đến tham nhũng, tiêu cực.

Cơ quan phòng, chống tham nhũng, tiêu cực các cấp phải có những chuyên gia giỏi để làm công việc xây dựng mối quan hệ tốt với báo chí, truyền thông; biết cách khai thác năng lực của báo chí và người làm báo; biết sử dụng báo chí như một vũ khí sắc bén để góp phần vào cuộc đấu tranh chung của toàn đảng, toàn dân. Trong từng vụ việc cần có phương án, chiến thuật, chiến lược tác chiến cụ thể để đảm bảo cho báo chí luôn khách quan, trung thực và đúng định hướng.

Cơ quan chủ quản của cơ quan báo chí phải nâng cao trách nhiệm quản lý của mình; thường xuyên kiểm tra, giám sát các cơ quan

báo chí thực hiện luật pháp về báo chí, truyền thông; có biện pháp kịp thời, kiên quyết xử lý các trường hợp vi phạm trong hoạt động báo chí.

Cơ quan báo chí và người làm báo phải thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích và đối tượng phục vụ; thực hiện đúng các quy định của pháp luật; chủ động và tích cực ngăn ngừa, khắc phục những khuynh hướng tiêu cực. Nhà báo phải thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ đã được *Luật báo chí* quy định.

Hệ thống báo chí, truyền thông phải thường xuyên đổi mới cả về nội dung và phương thức hoạt động; luôn đi đầu trong việc biểu dương những nhân tố mới; nhân rộng mẫu hình người tốt, việc tốt, bảo vệ lẽ phải; lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực; tạo động lực, truyền cảm hứng, lan tỏa năng lượng tích cực trong cộng đồng, xã hội; kịp thời phát hiện những vấn đề mới, phức tạp để phản ánh một cách trung thực, khách quan; qua đó phản biện, phân tích, lý giải một cách khoa học, thỏa đáng và đề xuất được những giải pháp có tính khả thi. Báo chí, truyền thông phải là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân; phải thực sự là diễn đàn tin cậy, rộng rãi để nhân dân tham gia bày tỏ chính kiến, tâm tư, nguyện vọng, tham gia giám sát, phản biện xã hội.

Mục tiêu tối thượng của nền báo chí cách mạng là phục vụ Tổ quốc, phụng sự nhân dân và hướng con người tới những giá trị nhân văn trong cuộc sống. Bên cạnh việc đấu tranh mạnh mẽ, kiên quyết trước những hiện tượng tham nhũng, tiêu cực, những hành vi sai trái, xâm hại đến quyền lợi của nhân dân, của đất nước, cung cấp cho công chúng những thông tin chân thực, khách quan, đúng bản chất của sự việc, báo chí, truyền thông còn phải đề cao tính xây dựng, giải quyết theo hướng nhân văn, nhân đạo; không sa đà vào phê phán một chiều một cách phiến diện, thụ động mà phải xuất phát từ mục tiêu xây dựng đất nước và xã hội, con người Việt Nam ngày càng tốt đẹp hơn.

Nhận xét về những đóng góp tích cực của hệ thống báo chí, truyền thông Việt Nam trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham

những, tiêu cực hiện nay, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cho rằng: “chúng ta cũng phải ghi nhận, đánh giá cao và biểu dương vai trò của báo chí, truyền thông trong công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Báo chí, truyền thông đã nỗ lực cố gắng, thường xuyên theo sát và kịp thời thông tin, phản ánh quyết tâm của Đảng, Nhà nước trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, được đông đảo các tầng lớp nhân dân quan tâm, theo dõi, đồng tình, ủng hộ” [5].

Để phát huy những thành công ấy, những người hoạt động trong lĩnh vực báo chí, truyền thông Việt Nam cần tiếp tục nâng cao trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ; không ngừng rèn luyện đạo đức, lối sống, nâng cao trách nhiệm xã hội, trách nhiệm nghề nghiệp. Mỗi người làm báo phải luôn đề cao các giá trị đạo đức, văn hóa, tinh thần nhân văn; nghiêm túc tuân thủ luật pháp; thực hiện 10 Điều quy định về đạo đức nghề nghiệp; đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống...

Những biện pháp kể trên cùng với những cơ chế, chính sách hợp lý và hiệu quả sẽ giúp cho báo chí nước ta có điều kiện ngày càng nâng cao năng lực phục vụ nhân dân, phục vụ đất nước theo tư tưởng Hồ Chí Minh; tích cực, dũng cảm trong tham gia đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần ngày càng hiệu quả vào sự nghiệp đổi mới, phát triển đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng./.

Tháng 5-2024

PGS,TS. Đức Dũng

CHÚ THÍCH:

[1] Dẫn theo Bài phát biểu kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Phiên họp thứ 22 (ngày 17/8/2022) của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

[2] Dẫn theo Bài phát biểu kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Phiên họp thứ 22 (ngày 17/8/2022) của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

[3] Nguyễn Phú Trọng: *Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2023, tr. 33.

[4] Dẫn theo Bài phát biểu kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Phiên họp thứ 22 (ngày 17/8/2022) của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

[5] Dẫn theo Bài phát biểu kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Phiên họp thứ 22 (17/8/2022) của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.
